

D ů v o d y:

Rozeznávati dlužno dobu praxe potřebnou k zápisu do seznamu advokátů a dobu praxe potřebnou k připuštění k advokátní zkoušce, o níž v tomto případě jde, neboť jako rozeznával tu advokátní řád (§ 1 písm. d) a § 2 oproti řu 1 písm. e) a řu 3), tak rozeznává také nyní zákon ze dne 31. ledna 1922, čís. 40 sb. z. a n. (§ 1 odst. (2) písm. e), a § 5 odst. (1)—(3), (5)—(7) oproti § 1 (2) písm. f) a § 5 odst. (4), (6), (7). Nyní platí pro otázku, o níž jde, toliko předpisy tohoto zákona, protože je již po 1. lednu 1925, do kteréhož dne stačil výkaz podmínek podle práva staršího (§ 5 (6) cit. zák.) a předpisů dalších níže citovaných. Podle řu 5 (4) cit. zák. může býti připuštěn ke zkoušce advokátní toliko ten, kdo byl po tři roky prakticky zaměstnán v právní službě u advokáta, a to žadatel prokázaně nebyl, maje teprve dvě léta této praxe. Podle vládního nařízení ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n., může býti připuštěn k advokátní zkoušce kandidát, který má praktického zaměstnání aspoň dva roky u advokáta a půl roku u úřadů řu 5 (1) cit. zák. čís. 40/22, což by žadatel sice měl, maje k uvedené dvouleté advokátní praxi ještě praxi u ministerstva zahraničí od 1. srpna 1920 do 11. července 1922, avšak § 2 téhož nařízení tuto výhodu váže na podmínku, by žadatel byl zapsán v seznamu kandidátů od 12. září do 12. října 1922, což stěžovatel nebyl. Tedy ani tento případ nedopadá. Žadatel dovolává se ovšem ještě vládního nařízení ze dne 9. prosince 1919, čís. 651 sb., jehož výhody prý mu příslušejí. Ale, i kdyby tomu tak bylo, nebyl by v právu, neboť opět nesplnil podmínek zde k advokátní zkoušce vyžádaných, t. j. nemá šestiměsíční praxe u soudu, jíž je třeba k dvouleté, pokud se týče jednorocní službě právní u advokáta (čl. I. čís. 1 odst. 2 a 3). Mýlí se pořád tím, že mu byla výborem advokátní komory započtena do advokátní praxe podle řu 2 adv. ř. vojenská služba od 1. srpna 1915 do 6. prosince 1919, tedy 4 léta, 4 měsíce a 6 dní, ale toto započtení vztahuje se jen na dobu praxe potřebnou k zápisu do seznamu advokátů, nikoli však na dobu praxe potřebnou k advokátní zkoušce, jak již shora vyloženo. Pokud se stěžovatel domnívá míti práva nabytá (§ 5 (7) zák. č. 40/22) a to právě, jak se zdá, z vl. nař. č. 651/1919 odkazuje se na rozhodnutí čís. 5395 sb. n. s., v němž ta otázka ve smyslu pro něho nepříznivém podrobně vysvětlena.

Čís. 6978.

Ucházení se o hlasovací právo ve vyrovnání pro část zástavní pohledávky podle názoru věřitelova nekrytou a hlasování samo domněle nekrytým zbytkem, není činem, jímž by věřitel dával beze všech pochybností na jevo vůli, že se chce vzdáti svého zástavního práva na nekrytý zbytek.

Není zvláštní výhodou podle řu 47 vyr. ř., že pro část zástavní pohledávky, s níž věřitel hlasoval ve vyrovnání, trvá i na dále právo zástavní a že za vyrovnací kvotu nabyt zástavní věřitel jak i ostatní věřitelé záruky.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1927, Rv I 1606/26.)

Žalobě, již domáhala se banka na žalovaném jako hypotekárním dlužníku zaplacení 237.600 Kč procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Nesprávné posouzení věci po stránce právní shledává žalovaný v otázce, zda a do jaké míry soudním vyrovnáním pohledávka žalobkyně zanikla pokud se týče pokud žalobkyně zaplacením vyrovnací kvoty jest uspokojena. Odvolatel má totiž za to, že, když žalobkyně přihlásila k vyrovnacímu řízení svoji pohledávku za žalovaným 256.500 Kč, z níž část 33.184 Kč 39 h uznána za zajištěnou právem zástavním na nemovitostech žalovaného a nepřiznáno pro tu část právo hlasovací, kdežto pro zbývající, za nekrytou prohlášenou část 223.315 Kč 61 h přiznáno právo hlasovací, jehož žalobkyně také použila a při roku dne 30. května 1923 pro přijetí vyrovnacího návrhu hlasovala, dala tím mlčky (činem konkludentním) na jevo, že se zástavním právem na nemovitostech žalovaného, pokud se týče částky 223.315 Kč 61 h nepočítá, že se práva toho vzdává a že se spokojuje co do této částky své pohledávky, hypotekárně nekryté, nabízenou 40%ní kvotou, patrně z toho důvodu, že vyrovnací kvota zajištěna byla rukojmím vyrovnávajícího se dlužníka. Poněvadž pak vyrovnací kvota ohledně této pohledávky 223.315 Kč 61 h činí 89.326 Kč 24 h, část hypotekárně kryté pohledávky pak činí 33.184 Kč 39 h, úhrnem 122.510 Kč 63 h a žalovaný zaplatil na to po částkách 96.000 Kč a odevzdal žalující bance vkladní knížku na vklad 43.325 Kč 47 h s poukazem, by vkladu použila na zaplacení své pohledávky, má odvolatel za to, že pohledávka žalobkyně soudním vyrovnáním jakož i zaplacením zanikla. Názoru tomu nelze v žádném směru přisvědčiti. Podle Šu 46 vyr. ř. netýká se řízení vyrovnací vůbec věřitelů oddělných, čemuž dlužník vyrovnací dal výraz ve svém návrhu vyrovnacím, prohlásiv v něm, že vyrovnání netýká se věřitelů s právem na oddělené uspokojení. Žalující banka ve své přihlášce ze dne 29. května 1923 zdůraznila zvláště, že přihlašuje se k řízení vyrovnacímu, s výhradou všech svých práv, tedy zejména práv zástavních. Nevzdala se tudíž žalující banka svou účastí v řízení vyrovnacím svého zástavního práva, což zjistil první soud i výpovědí svědků, kteří potvrdili, že k takovému vzdání se by bylo zapotřebí usnesení správní rady nebo výkonného výboru, což se nestalo. Nepozbyla proto žalující banka, již za oddělnou věřitelku pokládati sluší, práva na oddělené uspokojení své hypotekární pohledávky z nemovitostí žalovaného, třebaže část této pohledávky přihlásila k vyrovnání v předpokladu, že hypoteka nestačí, při čemž naprosto nezávazným jest úsudek, do jaké míry věřitelka, mající oddělné právo na uspokojení, ze zástavy je kryta či nekryta. Když se tedy žalující banka svého práva zástavního nevzdala, může se domáhati uspokojení své zbytkové hypotekární pohledávky z hypoteky (§§ 467 a 469 obč. zák.), jak to touto hypotekární žalobou činí, a jest proto nerozhodno, zda žalovaný 40% kvotu části pohledávky, k vyrovnání přihlášené zaplatil, neboť námitky jeho z řízení vyrovnacího vyvozované nemohou se dotýkati jeho žalobního zástavního práva. Ostatně dovodil první soud na základě svých zjištění, o spisy vyrovnací se opírajících, že žalovaný na první 10%ní splátku vyrovnací kvoty 22.331 Kč 56 h,

která dle soudně potvrzeného vyrovnání byla splatnou 2. května 1924, zaplatil do toho dne pouze 20.000 Kč, takže dle obsahu vyrovnání celá původní pohledávka obživila.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Není právně mylným názor odvolacího soudu, že žalobkyně nevzdala se zástavního práva činem konkludentním, totiž svým prohlášením ve vyrovnacím řízení, že část její pohledávky není kryta zástavou, svou žádostí o přiznání hlasovacího práva pro nekrytý zbytek a hlasováním pro vyrovnání tímto zbytkem. Jednání ve vyrovnacím řízení o hlasovacím právu má jenom účel, by se zjistilo, zda a jakou částkou je věřitel oprávněn k hlasování. Přihláška vyrovnací, ucházení se o hlasovací právo pro zástavní pohledávku dle názoru věřitelova nekrytou a hlasování samo domněle nekrytým zbytkem není činem, jímž věřitel dává beze všech pochybností na jevo svou vůli, že nechce svého zástavního práva pro nekrytý zbytek použít, se ho vzdáti. Naopak těmi úkony sleduje věřitel jen ten účel, aby dosáhl práva hlasovacího (§ 863 obč. zák.). Tím méně lze pokládati jednání žalobkyně za vzdání se práva zástavního, když si v přihlášce výslovně svá práva vyhradila. Dovolatel soudí neprávem, že by trváním zástavního práva pro onu část pohledávky, s níž žalobkyně hlasovala ve vyrovnání, byla jí opatřena zakázaná výhoda. Předpis Šu 47 vyr. řádu zakazuje jenom úmluvu dlužníka nebo některých jiných osob s věřitelem, kterou se poskytuje tomuto zvláštní výhoda. Ale tu nejde o takovou úmluvu, ani o poskytnutí zvláštní výhody. Právo zástavní, které trvalo již před vyrovnáním a bylo zřízeno bez ohledu na vyrovnání, není zvláštní výhodou poskytnutou k vůli vyrovnání a zárukou za vyrovnací kvotu nenabyla také žalobkyně zvláštní výhody, které by jiní věřitelé neměli. Tím, že žalobkyně tvrdila bezúčinnost, správně zmatečnost vyrovnání následkem prodlení se splátkami vyrovnacími, neuznala ve sporu ještě, že se stala účastnou vyrovnání částkou 223.315 Kč 61 h. Vždyť toto tvrzení učinila k opodstatnění svého nároku toliko vedle toho, že uplatňovala právo oddělné, a nesvědčí to tedy nijak vůli, že by tím chtěla se zástavního práva vzdáti. Trvá-li však zástavní právo, vyrovnáním nedotčené, nelze, pokud zástavním právem je pohledávka kryta, uplatňovati slevu vyrovnací. Žalobkyně uplatňuje jenom zástavní právo a proto nerozhoduje, zda splátky byly konány včas a stalo-li se vyrovnání prodlením s placením splátek neplatným.

Čís. 6979.

Bylo-li v pachtovní smlouvě (smlouvě o prodloužení pachtu) vyhrazeno schválení Státního pozemkového úřadu, platí výhrada pro obě strany, není-li ze smlouvy zjevno, pro koho byla učiněna, aniž lze z okolností souditi, že byla učiněna jen ve prospěch té neb oné strany. Nedostalo-li se smlouvě schválení, není jí vázána žádná ze stran.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1927, Rv II 49/27.)